

60 (1998) Nr. 1

TRACTATENBLAD

VAN HET

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

JAARGANG 1999 Nr. 43

A. TITEL

*Protocol Nr. 2 bij de Europese Kaderovereenkomst inzake grensoverschrijdende samenwerking tussen territoriale gemeenschappen of autoriteiten, betreffende interterritoriale samenwerking;
Straatsburg, 5 mei 1998*

B. TEKST**Protocol No. 2 to the European Outline Convention on Transfrontier Co-operation between Territorial Communities or Authorities concerning interterritorial co-operation**

Preamble

The member States of the Council of Europe signatory to this Protocol No. 2 to the European Outline Convention on Transfrontier Co-operation between Territorial Communities or Authorities,

Considering the conclusion of the Additional Protocol to the Outline Convention, on 9 November 1995, concerning the legal effects of acts performed within the framework of transfrontier co-operation and of the legal status of any co-operation bodies set up by transfrontier co-operation agreements;

Considering that in order to perform their functions effectively, territorial communities or authorities are increasingly co-operating not only with neighbouring authorities of other States (transfrontier co-operation), but also with foreign non-neighbouring authorities having common interests (interterritorial co-operation), and are doing so not only within the framework of transfrontier co-operation bodies and associations of territorial communities or authorities but also at bilateral level;

Bearing in mind the Vienna Declaration of 1993 of the Heads of State and government of the member States, which recognised the role of the Council of Europe in the creation of a tolerant and prosperous Europe through transfrontier co-operation of territorial communities or authorities;

Noting that in the field of interterritorial co-operation there is no instrument comparable to the Outline Convention;

Wishing to give interterritorial co-operation an international legal framework,

Have agreed the following provisions:

Article 1

For the purpose of this Protocol, “interterritorial co-operation” shall mean any concerted action designed to establish relations between territorial communities or authorities of two or more Contracting Parties, other than relations of transfrontier co-operation of neighbouring authorities, including the conclusion of co-operation agreements with territorial communities or authorities of other States.

Protocole n° 2 à la Convention-cadre européenne sur la coopération transfrontalière des collectivités ou autorités territoriales relatif à la coopération interterritoriale

Préambule

Les Etats membres du Conseil de l'Europe Signataires du présent Protocole n° 2 à la Convention-cadre européenne sur la coopération transfrontalière des collectivités ou autorités territoriales,

Considérant la conclusion, le 9 novembre 1995, du Protocole additionnel à la Convention-cadre relatif aux effets juridiques des actes accomplis dans le cadre de la coopération transfrontalière et au statut juridique des organismes de coopération éventuellement créés par des accords de coopération transfrontalière;

Considérant que pour l'accomplissement plus efficace de leurs fonctions, les collectivités ou autorités territoriales collaborent de plus en plus non seulement avec les collectivités voisines d'autres Etats (coopération transfrontalière), mais aussi avec les collectivités étrangères non contiguës qui présentent une communauté d'intérêts (coopération interterritoriale), et cela non seulement dans le cadre d'organismes de coopération transfrontalière et d'associations de collectivités ou autorités territoriales mais aussi sur le plan bilatéral;

Ayant à l'esprit la Déclaration de Vienne de 1993, dans laquelle les chefs d'Etat et de gouvernement des Etats membres reconnaissent le rôle du Conseil de l'Europe dans la création d'une Europe tolérante et prospère par le biais de la coopération transfrontalière des collectivités ou autorités territoriales;

Relevant que dans le domaine de la coopération interterritoriale il n'existe pas d'instrument comparable à la Convention-cadre;

Souhaitant donner à la coopération interterritoriale un cadre juridique sur le plan international,

Sont convenus des dispositions suivantes:

Article 1

Au sens du présent Protocole, on entend par «coopération interterritoriale» toute concertation visant à établir des rapports entre collectivités ou autorités territoriales de deux ou plusieurs Parties Contractantes, autres que les rapports de coopération transfrontalière des collectivités voisines, y inclus la conclusion d'accords avec les collectivités ou autorités territoriales d'autres Etats.

Article 2

1. Each Contracting Party shall recognise and respect the right of territorial communities or authorities within its jurisdiction and referred to in Articles 1 and 2 of the European Outline Convention on Transfrontier Co-operation between Territorial Communities or Authorities (hereinafter referred to as “the Outline Convention”), to engage in discussions and to draw up, within common fields of responsibility, interterritorial co-operation agreements, in accordance with the procedures laid down in their statutes, in conformity with national law and insofar as such agreements are in keeping with the Contracting Party’s international commitments.

2. An interterritorial co-operation agreement shall entail only the responsibilities of the territorial communities or authorities which have concluded it.

Article 3

The Contracting Parties to this Protocol shall apply, *mutatis mutandis*, the Outline Convention to interterritorial co-operation.

Article 4

The Contracting Parties to this Protocol which are also Contracting Parties to the Additional Protocol to the Outline Convention (hereinafter referred to as “the Additional Protocol”) shall apply, *mutatis mutandis*, the aforesaid Protocol to interterritorial co-operation.

Article 5

For the purpose of the present Protocol, “*mutatis mutandis*” means that in the Outline Convention and the additional Protocol the term “transfrontier co-operation” shall be read as “interterritorial co-operation” and that the articles of the Outline Convention and of the Additional Protocol shall apply unless otherwise provided by the present Protocol.

Article 6

1. Each Contracting Party to the Outline Convention and to the Additional Protocol shall declare, when signing this Protocol, or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, whether it will apply, pursuant to Article 4 of this Protocol, the provisions of Articles 4 and 5 of the Additional Protocol or one of those articles only.

2. Such a declaration can be modified at any subsequent time by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe.

Article 2

1. Chaque Partie Contractante reconnaît et respecte le droit des collectivités ou autorités territoriales relevant de sa juridiction et visées aux articles 1 et 2 de la Convention-cadre européenne sur la coopération transfrontalière des collectivités ou autorités territoriales (ci-après dénommée «la Convention-cadre»), d'entretenir des rapports et de conclure, dans les domaines communs de compétence, des accords de coopération interterritoriale selon les procédures prévues par leurs statuts, conformément à la législation nationale et dans le respect des engagements internationaux pris par la Partie contractante en question.

2. Un accord de coopération interterritoriale engage la seule responsabilité des collectivités ou autorités territoriales qui l'ont conclu.

Article 3

Les Parties contractantes au présent Protocole appliquent, *mutatis mutandis*, la Convention-cadre à la coopération interterritoriale.

Article 4

Les Parties contractantes au présent Protocole qui sont également Parties Contractantes au Protocole additionnel à la Convention-cadre (ci-après dénommé «le Protocole additionnel») appliquent, *mutatis mutandis*, ledit Protocole à la coopération interterritoriale.

Article 5

Au sens du présent Protocole, l'expression «*mutatis mutandis*» signifie que dans la Convention-cadre et le Protocole additionnel, le terme «coopération transfrontalière» doit se lire comme «coopération interterritoriale» et que les articles de la Convention-cadre et du Protocole additionnel seront applicables à moins que le présent Protocole n'en dispose autrement.

Article 6

1. Chaque Partie Contractante à la Convention-cadre et au Protocole additionnel indique, au moment de la signature du présent Protocole ou du dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation ou d'approbation, si elle applique, conformément aux dispositions de l'article 4 du présent Protocole, les dispositions des articles 4 et 5 du Protocole additionnel ou d'un seul de ces articles.

2. Cette déclaration peut être modifiée à tout moment par la suite, par une déclaration adressée au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

Article 7

No reservations to the provisions of this Protocol shall be allowed.

Article 8

1. This Protocol shall be open for signature by the States which have signed the Outline Convention, which may express their consent to be bound by either:

- a) signature without reservation as to ratification, acceptance or approval; or
- b) signature subject to ratification, acceptance or approval, followed by ratification, acceptance or approval.

2. A member State of the Council of Europe may not sign this Protocol without reservation as to ratification, acceptance or approval, nor deposit an instrument of ratification, acceptance or approval, unless it has already deposited or simultaneously deposits an instrument of ratification, acceptance or approval of the Outline Convention.

3. The instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 9

1. This Protocol shall come into force three months after the date on which four member States of the Council of Europe have expressed their consent to be bound by this Protocol in accordance with Article 8.

2. In respect of any member State which subsequently expresses its consent to be bound by this Protocol, it shall come into force three months after the date of its signature or deposit of the instrument of its ratification, acceptance or approval.

Article 10

1. After the entry into force of this Protocol, any State which has acceded to the Outline Convention may also accede to this Protocol.

2. Accession shall be effected by the deposit with the Secretary General of the Council of Europe, of an instrument of accession which shall take effect three months after the date of its deposit.

Article 11

1. Any Contracting Party may, at any time, denounce this Protocol by means of notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.

Article 7

Aucune réserve n'est admise aux dispositions du présent Protocole.

Article 8

1. Le présent Protocole est ouvert à la signature des Etats signataires de la Convention-cadre, qui peuvent exprimer leur consentement à être liés par:

- a) signature sans réserve de ratification, d'acceptation ou d'approbation; ou
- b) signature sous réserve de ratification, d'acceptation ou d'approbation, suivie de ratification, d'acceptation ou d'approbation.

2. Un Etat membre du Conseil de l'Europe ne peut signer le présent Protocole sans réserve de ratification, d'acceptation ou d'approbation, ou déposer un instrument de ratification, d'acceptation ou d'approbation, s'il n'a pas déjà déposé ou s'il ne dépose pas simultanément un instrument de ratification, d'acceptation ou d'approbation de la Convention-cadre.

3. Les instruments de ratification, d'acceptation ou d'approbation seront déposés près le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

Article 9

1. Le présent Protocole entrera en vigueur trois mois après la date à laquelle quatre Etats membres du Conseil de l'Europe auront exprimé leur consentement à être liés par le Protocole, conformément aux dispositions de l'article 8.

2. Pour tout Etat membre qui exprimera ultérieurement son consentement à être lié par le présent Protocole, celui-ci entrera en vigueur trois mois après la date de la signature ou du dépôt de l'instrument de ratification, d'acceptation ou d'approbation.

Article 10

1. Après l'entrée en vigueur du présent Protocole, tout Etat qui a adhéré à la Convention-cadre pourra adhérer également au présent Protocole.

2. L'adhésion s'effectuera par le dépôt, près le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe, d'un instrument d'adhésion qui prendra effet trois mois après la date de son dépôt.

Article 11

1. Toute Partie Contractante peut, à tout moment, dénoncer le présent Protocole en adressant une notification au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

2. Such denunciation shall become effective six months after the date of receipt of the notification by the Secretary General of the Council of Europe.

Article 12

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe and any State which has acceded to this Protocol of:

- a) any declarations submitted by the Contracting Parties in conformity with Article 6;
- b) any signature of this Protocol;
- c) the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;
- d) any date of entry into force of this Protocol in accordance with Article 9 and Article 10;
- e) any other measure, notification or communication relating to this Protocol.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Protocol.

DONE at Strasbourg, this 5th day of May 1998, in English and in French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe and to any State invited to accede to this Protocol.

Het Protocol is ondertekend voor:

Luxemburg ¹⁾	5 mei 1998
Portugal ¹⁾	5 mei 1998
Roemenië ¹⁾	5 mei 1998
Zweden ^{2) 3)}	5 mei 1998
Frankrijk ¹⁾	20 mei 1998
Slovenië ¹⁾	20 oktober 1998
Oekraïne ¹⁾	3 november 1998
het Koninkrijk der Nederlanden	4 maart 1999

¹⁾ Onder voorbehoud van bekrachtiging of aanvaarding.

²⁾ Zonder voorbehoud van bekrachtiging.

³⁾ Onder het volgende voorbehoud:

“With reference to Article 6 of Protocol No. 2 to the European Outline Convention, which was signed by the Government of the Kingdom of Sweden today, and pursuant to Article 4 of the said Protocol, the Government of Sweden declares that it will apply the provisions of Article 4 of the Additional Protocol to the Outline Convention only.”.

2. La dénonciation prendra effet six mois après la date de réception de la notification par le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

Article 12

Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe notifiera aux Etats membres du Conseil de l'Europe et à tout Etat ayant adhéré au présent Protocole:

- a) toutes déclarations notifiées par une Partie contractante conformément à l'article 6;
- b) toute signature du présent Protocole;
- c) le dépôt de tout instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion;
- d) toute date d'entrée en vigueur du présent Protocole, conformément à son article 9 ou à son article 10;
- e) tout autre acte, notification ou communication ayant trait au présent Protocole.

EN FOI DE QUOI, les soussignés, dûment autorisés à cet effet, ont signé le présent Protocole.

FAIT à Strasbourg, le 5 mai 1998, en anglais et en français, les deux textes faisant également foi, en un seul exemplaire qui sera déposé dans les archives du Conseil de l'Europe. Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe en communiquera copie certifiée conforme à chacun des Etats membres du Conseil de l'Europe et à tout Etat invité à adhérer au présent Protocole.

C. VERTALING**Protocol Nr. 2 bij de Europese Kaderovereenkomst inzake grensoverschrijdende samenwerking tussen territoriale gemeenschappen of autoriteiten, betreffende interterritoriale samenwerking**

Preambule

De lidstaten van de Raad van Europa die dit Protocol Nr. 2 bij de Europese Kaderovereenkomst inzake grensoverschrijdende samenwerking tussen territoriale gemeenschappen of autoriteiten ondertekenen,

Gelet op de totstandkoming op 9 november 1995 van het Aanvullend Protocol bij de Kaderovereenkomst, betreffende de rechtsgevolgen van in het kader van grensoverschrijdende samenwerking verrichte handelingen alsmede van de juridische status van op grond van overeenkomsten tot grensoverschrijdende samenwerking in het leven geroepen lichamen voor samenwerking;

Overwegende dat territoriale gemeenschappen of autoriteiten, ten einde hun taken doeltreffend uit te voeren, in toenemende mate niet alleen samenwerken met naburige autoriteiten van andere staten (grensoverschrijdende samenwerking), maar ook met buitenlandse, niet-naburige autoriteiten met gemeenschappelijke belangen (interterritoriale samenwerking), en dat zij dit niet alleen doen in het kader van lichamen voor grensoverschrijdende samenwerking en verbanden van territoriale gemeenschappen of autoriteiten maar ook op bilateraal niveau;

Indachtig de Verklaring van Wenen van 1993 van de Staats- en Regeringshoofden van de lidstaten, waarin de rol wordt erkend van de Raad van Europa bij het tot stand brengen van een verdraagzaam en welvarend Europa door middel van grensoverschrijdende samenwerking van territoriale gemeenschappen of autoriteiten;

Vaststellend dat er op het gebied van interterritoriale samenwerking geen akte is die vergelijkbaar is met de Kaderovereenkomst;

Geleid door de wens interterritoriale samenwerking een internationaal wettelijk kader te geven,

Zijn de volgende bepalingen overeengekomen:

Artikel 1

Voor de toepassing van dit Protocol wordt verstaan onder „interterritoriale samenwerking”: ieder onderling afgestemd optreden bedoeld om tussen territoriale gemeenschappen of autoriteiten van twee of meer Overeenkomstsluitende Partijen andere betrekkingen tot stand te brengen dan betrekkingen inzake grensoverschrijdende samenwerking tussen

naburige autoriteiten, met inbegrip van de totstandkoming van samenwerkingsovereenkomsten met territoriale gemeenschappen of autoriteiten van andere staten.

Artikel 2

1. Elke Overeenkomstsluitende Partij erkent en eerbiedigt het recht van territoriale gemeenschappen of autoriteiten binnen haar rechtsmacht, waarnaar wordt verwezen in de artikelen 1 en 2 van de Europese Kaderovereenkomst inzake grensoverschrijdende samenwerking tussen territoriale gemeenschappen of autoriteiten (hierna te noemen „de Kaderovereenkomst”), om besprekingen te beginnen en, binnen gezamenlijke beleidsterreinen, overeenkomsten tot interterritoriale samenwerking te sluiten, overeenkomstig de in hun regelgeving neergelegde procedures, conform het nationale recht en voor zover deze overeenkomsten in overeenstemming zijn met de internationale verplichtingen van de Overeenkomstsluitende Partij.

2. Een overeenkomst tot interterritoriale samenwerking heeft uitsluitend betrekking op de verantwoordelijkheden van de territoriale gemeenschappen of autoriteiten die die overeenkomst hebben gesloten.

Artikel 3

De Overeenkomstsluitende Partijen bij dit Protocol passen de Kaderovereenkomst op overeenkomstige wijze toe op interterritoriale samenwerking.

Artikel 4

De Overeenkomstsluitende Partijen bij dit Protocol, die tevens Overeenkomstsluitende Partijen zijn bij het Aanvullend Protocol bij de Kaderovereenkomst (hierna te noemen „het Aanvullend Protocol”), passen bovengenoemd Protocol op overeenkomstige wijze toe op interterritoriale samenwerking.

Artikel 5

Voor de toepassing van dit Protocol betekent „op overeenkomstige wijze” dat in de Kaderovereenkomst en het Aanvullend Protocol de term „grensoverschrijdende samenwerking” moet worden gelezen als „interterritoriale samenwerking” en dat de artikelen van de Kaderovereenkomst en van het Aanvullend Protocol van toepassing zijn tenzij anders wordt voorzien in dit Protocol.

Artikel 6

1. Iedere Overeenkomstsluitende Partij bij de Kaderovereenkomst en bij het Aanvullend Protocol verklaart, bij ondertekening van dit Protocol of bij nederlegging van haar akte van bekrachtiging, aanvaarding of

goedkeuring, of zij, ingevolge artikel 4 van dit Protocol, de bepalingen van zowel artikel 4 als artikel 5 van het Aanvullend Protocol zal toepassen of slechts een van deze artikelen.

2. Deze verklaring kan vervolgens te allen tijde worden gewijzigd door middel van een verklaring gericht aan de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa.

Artikel 7

Voorbehouden ten aanzien van de bepalingen van dit Protocol zijn niet toegestaan.

Artikel 8

1. Dit Protocol staat open voor ondertekening voor de Staten die de Kaderovereenkomst hebben ondertekend; zij kunnen hun instemming door het Protocol te worden gebonden tot uitdrukking brengen door:

- a. ondertekening zonder voorbehoud ten aanzien van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring; of
- b. ondertekening onder voorbehoud van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring, gevolgd door bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring.

2. Een lidstaat van de Raad van Europa kan dit Protocol niet ondertekenen zonder voorbehoud van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring, of een akte van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring nederleggen, indien deze Staat niet reeds een akte van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring van de Kaderovereenkomst heeft nedergelegd of deze gelijktijdig nederlegt.

3. De akten van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring worden nedergelegd bij de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa.

Artikel 9

1. Dit Protocol treedt in werking drie maanden na de datum waarop vier lidstaten van de Raad van Europa hun instemming door het Protocol te worden gebonden tot uitdrukking hebben gebracht, overeenkomstig het bepaalde in artikel 8.

2. Voor iedere lidstaat die nadien zijn instemming door dit Protocol te worden gebonden tot uitdrukking brengt, treedt het in werking drie maanden na de datum van ondertekening of nederlegging van de akte van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring.

Artikel 10

1. Na de inwerkingtreding van dit Protocol kan iedere Staat die is toetreden tot de Kaderovereenkomst tevens toetreden tot dit Protocol.

2. Toetreding geschiedt door nederlegging van een akte van toetreding bij de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa en wordt drie maanden na de datum van nederlegging daarvan van kracht.

Artikel 11

1. Iedere Overeenkomstsluitende Partij kan dit Protocol te allen tijde opzeggen door middel van een kennisgeving gericht aan de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa.

2. De opzegging wordt van kracht zes maanden na de datum van ontvangst van de kennisgeving door de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa.

Artikel 12

De Secretaris-Generaal van de Raad van Europa geeft de lidstaten van de Raad van Europa en iedere Staat die tot dit Protocol is toetreden, kennis van:

- a. iedere verklaring door de Overeenkomstsluitende Partijen afgelegd ingevolge artikel 6;
- b. iedere ondertekening van dit Protocol;
- c. de nederlegging van iedere akte van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding;
- d. iedere datum van inwerkingtreding van dit Protocol ingevolge de artikelen 9 en 10;
- e. ieder andere maatregel, kennisgeving of mededeling die op dit Protocol betrekking heeft.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekenden, hiertoe naar behoren gemachtigd, dit Protocol hebben ondertekend.

GEDAAN te Straatsburg, op 5 mei 1998, in de Engelse en de Franse taal, zijnde beide teksten gelijkelijk authentiek, in een enkel exemplaar dat zal worden nedergelegd in het archief van de Raad van Europa. De Secretaris-Generaal van de Raad van Europa doet een gewaarmerkt afschrift toekomen aan iedere lidstaat van de Raad van Europa en aan iedere Staat die is uitgenodigd tot dit Protocol toe te treden.

D. PARLEMENT

Het Protocol behoeft ingevolge artikel 91 van de Grondwet, de goedkeuring der Staten-Generaal, alvorens het Koninkrijk aan het Protocol kan worden gebonden.

E. BEKRACHTIGING

De mogelijkheid van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring van het Protocol is voorzien in artikel 8, eerste lid.

G. INWERKINGTREDING

De bepalingen van het Protocol zullen ingevolge artikel 9, eerste lid, in werking treden drie maanden na de datum waarop vier Lidstaten van de Raad van Europa hun instemming door het Protocol te worden gebonden, overeenkomstig artikel 8 tot uitdrukking hebben gebracht.

J. GEGEVENS

Van het op 5 mei 1949 te Londen tot stand gekomen Statuut van de Raad van Europa is de tekst, zoals gewijzigd tot en met de tiende wijziging, alsmede de vertaling tot en met die wijziging, geplaatst in *Trb.* 1975, 70; zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1996, 355.

De tekst van de op 21 mei 1980 te Madrid tot stand gekomen Europese Kaderovereenkomst inzake grensoverschrijdende samenwerking tussen territoriale gemeenschappen of autoriteiten is geplaatst in *Trb.* 1980, 129 en de vertaling in *Trb.* 1981, 74; zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1995, 173.

Tekst en vertaling van het op 9 november 1995 te Straatsburg tot stand gekomen Aanvullend Protocol bij bovengenoemde Kaderovereenkomst zijn geplaatst in *Trb.* 1996, 352; zie ook *Trb.* 1998, 240.

Uitgegeven de *vijftiende* maart 1999.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

J. J. VAN AARTSEN